

[Ole Bernt Henriksen]

er tværvideenskabelig og tværfaglig, og sådan vil jeg forstå ministerens bemærkninger om, at man skal trække på hinandens viden og hinandens erfaringer. Her er vi på en måde inde i den forrige debat, for man skal jo også trække på det, der sker ude i det øvrige samfund. Jeg ser, at ministeren nikker, og jeg er glad for at få denne vinkel med.

Så betegner ministeren sektorforskningen på områder som det medicinske, det museale og det tekniske og også på andre offentlige områder som en hjørnesten i dansk forskning, og det er den bestemt. Der er ingen tvivl om, at noget af det mere banebrydende, der er sket her i Danmark, faktisk er sket på sektorforskningsområdet, og så peger ministeren med rette ikke bare på den uhyre ekspertise, der er samlet disse steder – det drejer sig om 500 – men også på, at mange sektorforskningsinstitutter stort set repræsenterer hele den forskningsmæssige ekspertise, som vi har. Det er nok værd at tænke over, at på nogle områder har vi ikke forskning uden for sektorforskningen, og det giver jo hele vores debat her et naturlighedens præg, at når vi havde drøftet den øvrige forskning, måtte vi også drøfte sektorforskningen. Det havde været tåbeligt, hvis der havde været uger eller måneder mellem disse to debatter.

Så gør ministeren opmærksom på, at der ikke alt for ofte bør opbygges ekspertise på de samme områder flere steder, og det er jo af hensyn til ressourcudnyttelsen. Hvis vi havde haft flere ressourcer, end vi har, og det vil sige, hvis landet havde været større, kunne det såmænd have været sundt, at ekspertise lidt hyppigere konkurrerede med ekspertise. Men her er vi underkastet begrænsninger, og dog er de begrænsninger ikke større, end at også sektorforskningen i Danmark konkurrerer med tilsvarende forskning i udlandet. Det er nok værd at mærke sig.

Men så griber ministeren fat om nældens rod – og når man griber fat om nældens rod, brænder man sig som bekendt ikke – idet han gør opmærksom på de modstridende interesser, som vi står over for.

På den ene side skal sektorforskningen være målrettet. Disse institutioner er blevet til, fordi samfundet har ønsket at skaffe sig en ganske bestemt viden, man kan sige i en løbende produktion, som også ministerierne og dermed vi andre, Folketinget f.eks., kan trække på. Det indebærer en ret håndfast

styring. Men denne styring kan på den anden side også give anledning til betænkeligheder, for vi ved jo, at hvis forskningen skal have kvalitet og være kreativ, må den være uafhængig og altså foregå uden indblanding og detailstyring af udenforstående, som ofte vil være usagkyndige – en repræsentant for denne mangel på sagkundskab står i øjeblikket og taler til Folketinget!

Og så er uafhængighed heller ikke nok. Forskningen skal også stimuleres, og hvordan man stimulerer forskningen uden at styre den, er jo et tilbagevendende problem. Man kan gøre det ved hjælp af penge, masser af penge, men man kan også gøre det ved at tilføre nye kræfter, således som der står i vores nationale sang: »For de gamle, som faldt, er der ny overalt«. Og man kan gøre det gennem et samspil mellem forskere og brugere, hvis disse brugere vel at mærke ikke har magt over forskningen. Hvis de har det i kraft af medlemskab af bestyrelse eller lignende organer, og hvis de oven i købet bruger denne magt med direkte indflydelse på organisationernes drift, så kan der heri ligge en vis stimulans. Men resultatet kan også meget let blive styring, og det er derfor nødvendigt, på linje med ministerens svar, at overveje ændringer i de styrende organer, således at disse i højere grad præges af uafhængige forskningskyndige personer og brugere uden for ministeriernes kreds. Jeg skulle måske sige og/eller brugere uden for ministeriernes kreds, fordi virksomheder uden for ministerierne jo også kan repræsentere en stor og værdifuld sagkundskab.

Jeg nævner dette, fordi jeg tror, at samarbejdet med visse private virksomheders forskere er en meget stor stimulans – derfor hører det også hjemme i dette afsnit – for sektorforskningen her i Danmark, som det er det for sektorforskningen i udlandet. Denne tanke kan Det Konservative Folkeparti støtte ud fra den betragtning, at vi ikke alene anser forskningens frihed for at være den eneste virkelige garanti for kvalitet og for kreativitet, men også fordi det er i overensstemmelse med vor grundholdning.

Vi kan også godt lide, at f.eks. ministerier, der har brug for i hvert fald viden, men måske også forskning, disponerer over midler, som de har frihed til at anvende, hvor det skønnes mest hensigtsmæssigt, mest økonomisk og, må vi tilføje, mest produktivt.